

Інформаційні та інноваційні технології в забезпеченні й організації освітнього процесу: тези доповідей і наукових повідомлень учасників ІХ конференції школи педагогічної майстерності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 102 с.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2015

тиці індивід не залучається до тієї чи іншої форми діяльності в “чистому” вигляді, він діє універсально. Так, у професійній діяльності, як уже зазначалося, поєднуються елементи інтелектуальної, світоглядної, моральної, естетичної, економічної, правової, екологічної, фізичної та інших видів культури. Це ж стосується і політичної, і правової культур та ін. Основними сферами життєдіяльності людини, як відомо, є професійно-трудова (виробнича), науково-пізнавальна, суспільно-політична, сімейно-побутова тощо. Отже, культура особистості може диференціюватися на культуру професійно-виробничу, науково-пізнавальну, суспільно-політичну, сімейно-побутову та культуру дозвілля, в яких так чи інакше представлені подані вище підсистеми діяльнісно-видової структури.

Отже, культура особистості є якісною характеристикою розвитку людини і її духовного світу, показником ступеня універсальності, за допомогою саме цього виду культури людина взаємодіє з навколишнім світом і з самою собою, це інтегрований показник її соціальності й індивідуальності, унікальної неповторності, соціальної зрілості й індивідуальної стійкості, засвоєння соціального досвіду й реалізації соціальних ролей, функцій. Таким чином, культура особистості – це своєрідний індекс розвитку людського потенціалу індивіда та його ціннісного гуманістичного спрямування.

О. М. Соловйова, канд. юрид. наук, доц.

ІНТЕРНЕТ І ВИЩА ОСВІТА

Найбільшим досягненням ХХ століття, яке привело до революції у сфері комунікації, став винахід та розвиток Інтернету, який сьогодні використовується половиною населення земної кулі та охоплює майже всі сфери життя, у тому числі й вищу освіту. Роль всесвітньої мережі в освіті зводиться не лише до значної економії часу, а й до підвищення ефективності самого процесу здобуття освіти. Використання інтернет-технологій в освітній діяльності дає можливість переосмислити традиційні

підходи до вивчення багатьох питань навчальних дисциплін. Проте слід додати, що використання Інтернету у сфері вищої освіти має як свої переваги, так і недоліки, серед яких можна виділити наступні.

1. Комунікація. Головною метою мережі Інтернет завжди був зв'язок. Новітні технології розширюють можливості інтерактивного спілкування на професійні теми, обміну знаннями та досвідом. Сьогодні ми не уявляємо свого життя без електронної пошти. Як викладачі, так і студенти регулярно користуються даним видом послуг. За допомогою електронної пошти існує можливість передавання організаційної й навчальної інформації, пересилання навчальних матеріалів та виконаних завдань, а також рецензій на них. Викладач може вести листування зі студентами, у тому числі у форматі надання консультацій. Ця технологія дає змогу зробити навчання адресним й індивідуалізованим.

2. Інформація. Мабуть, найбільшою перевагою, яку має в своєму розпорядженні Інтернет, є інформація. За допомогою пошукових систем (Google, Yahoo, Яндекс) можна отримати значний обсяг інформації про будь-який предмет, починаючи від законодавства до часу проведення конференції з тематики, що цікавить. До найбільш активних користувачів, які займаються серфінгом у мережі Інтернет, належать студенти. Сьогодні Інтернет став необхідністю для них, вони використовують мережу для підготовки до практичних занять, виконання індивідуальної роботи, написання курсової роботи, під час пошуку потрібної інформації тощо.

3. Поява нових форм і засобів навчання. Насамперед, це стосується дистанційної освіти, яка, маючи ряд переваг в порівнянні з іншими формами, набуває сьогодні все більшої популярності. Відмінністю дистанційної освіти від інших форм навчання є те, що вона передбачає індивідуальний план занять, до того ж студент може сам обрати послідовність вивчення дисциплін і швидкість роботи. Викладач, який контролює студента, надає консультації при виникненні труднощів, перевіряє тести і роботи, допомагає готуватися до іспитів. Система дистанційного навчання тримається на жорсткому контролі та звітності. У

країнах Заходу дистанційне навчання дуже поширене, причому дистанційний диплом нічим не відрізняється від звичайного.

4. Послуги. Сьогодні безліч послуг у сфері вищої освіти перейшли в мережу. Серед них: відвідування різноманітних електронних юридичних бібліотек, замовлення літератури, консультування з кола питань, які охоплюють всі аспекти життя, навчальні комп'ютерні програми, використання баз даних та різноманітних інформаційних систем. Крім того, розповсюдження набуло таке явище, як електронна комерція. Це поняття використовується для позначення будь-якого виду комерційної діяльності або ділової пропозиції, що передбачає передачу інформації по всьому світу за кошти в мережі Інтернет. Це явище стосується будь-якої комерційної діяльності і на сьогодні охопило майже кожен окремий продукт, чим підвищило доступність освітніх послуг. Так, через Інтернет можна замовити підручник, методичний посібник, довідник, словник, до того ж в електронному вигляді. Проте електронну комерцію не слід сприймати однозначно як перевагу Інтернету. Якщо раніше для написання роботи студенти шукали різні книги в бібліотеках, вивчали їх, виписували потрібну інформацію і, лише зібравши необхідний матеріал, виконували завдання, то сьогодні завантажити готову роботу по темі можна за допомогою одного кліка. Часто викладачу на перевірку здаються навіть не перероблені реферати та курсові, у кращому випадку з декількох робиться одна робота. Звичайно, якість знань, отриманих у такий спосіб, говорить сама за себе. Адже одна справа використовувати всесвітню мережу для пошуку інформації в електронному вигляді замість звичайних видань, інша – завантажити готову роботу, не думаючи. Добре це чи погано, завантажувати готові роботи з Інтернету, – питання неоднозначне. Деякі беруть матеріал просто як варіант (зразок) або для розширення кругозору. Однак, безперечно, те, що правильність і надійність інформації, яка викладається в Інтернеті у вигляді готових робіт, часто ніхто не перевіряє, тому ставитися до неї необхідно з обережністю. Крім того, виникає питання, як потрібно готувати індивідуальну роботу (курсому, реферат) – в друкованому вигляді чи писати від руки? Власноручне написання дає можливість споді-

ватися на те, що робота буде самостійною.

5. Розваги. Вони є черговою (до речі, і досить популярною) перевагою мережі Інтернет. Насправді, будучи засобом масової інформації, Інтернет став вельми успішним інструментом у сфері розваг, оскільки він надає будь-які послуги у цій сфері завантаження ігор, відвідування спеціалізованих сайтів. Проте таку перевагу Інтернету слід віднести до недоліків в освіті. Он-лайн ігри, різноманітні чати, соціальні мережі – це справжні поглиначі часу, після них не залишається вільного часу, щоб підготуватися до навчання, і, як наслідок, відбувається зниження ефективності навчального процесу.

6. Можливість крадіжки особистої інформації. При використанні послуг Інтернету на регулярній основі завжди існує ймовірність крадіжки особистої інформації, як-от: адреса, номер кредитної картки, ім'я та багато іншого. Усе це стає доступним для злочинців завдяки мережі, що, у свою чергу, викликає велике занепокоєння.

7. Спам і вірус. Спамом є електронна розсилка різного роду реклами (повідомлень) особам, які не давали своєї згоди на її отримання. Багато повідомлень взагалі не переслідують жодної мети і просто перешкоджають працездатності всієї системи. Цей вид незаконної діяльності може викликати деякі проблеми в користувача, оскільки містить, як правило, ще й шкідливі віруси. Вірус – це програма, яка порушує нормальне функціонування комп'ютерної системи. Комп'ютери, приєднані до мережі Інтернет, набагато частіше схильні до вірусних атак, що в кінцевому підсумку можуть спричинити порушення роботи жорсткого диску і призвести до втрати інформації, яка містилася на комп'ютері.

Незважаючи на те, що Інтернет має ряд негативних рис, його користь перевищує будь-які недоліки, у тому числі і в навчальному та освітньому процесі.